

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У СФЕРІ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ-РЕЦИПІЄНТІВ

Ризиковим видом залучення додаткових фінансових ресурсів для подолання дефіциту інвестиційних ресурсів є венчурне фінансування підприємств-реципієнтів, яке передбачає створення та впровадження нових технологій, де в результаті виникає інноваційний продукт, що вирішує запити (проблему) споживачів. Об'єктами венчурного підприємництва є інноваційні продукти (процеси), інтелектуальна власність, венчурні проекти, інноваційні програми, договори між суб'єктами венчурної інноваційної діяльності, акції (частки) інноваційних-венчурних компаній, нові технології, товарна продукція, сировинні ресурси тощо [2, с. 9].

Венчурний інвестор бере на себе тягар щодо фінансування створення фірми, надання рекомендацій з питань організації управління підприємством, консультацій щодо просування продукції, що відіграє важливу роль у формуванні та реалізації стратегії підприємства, підборі управлінського персоналу тощо.

Головною ціллю венчурного фонду є не вкладення коштів та придбання контрольних пакетів акцій підприємств, а їх ефективне використання управлінцями підприємства-реципієнта цих інвестицій для виробництва інноваційного продукту та, як наслідок, швидкого розвитку підприємства-інноватора. Отримання прибутку можливе лише у випадку продажу своєї частки або пакету акцій за ціною, яка перевищуватиме його початкові вкладення.

Ризики у сфері венчурного фінансування призводять до виникнення подій, через які підприємство-реципієнт не отримує позитивний результат при здійсненні венчурної діяльності та реалізації інвестиційних проектів. Зазначене, насамперед, зумовлене тим, що вільні кошти вкладаються, як правило, у новостворене, мале або середнє підприємство, яке на даному етапі господарської діяльності не може самостійно реалізувати власний проект та надати інвестору будь-яких гарантій чи застав.

Здійснення інвестиційного процесу призводить до появи наступних форм ризику:

- ризик проекту - загроза того, що запланований (очікуваний) дохід від проекту під час його реалізації буде суттєво відрізнятись від реального надходження фінансових активів;
- підприємницький ризик - втілення проекту впливає на фінансовий стан підприємства-інноватора;
- ринковий ризик - впливає на зміну вартості акцій підприємства-реципієнта.

Герасимчук В.Г. та Школьна О.В. [1, с. 425–427] наголошують, що в організації управління ризиками необхідно проводити аналіз та оцінку реалізації проектних ризиків, виявляти величини різних передбачуваних ризиків, пов'язаних із венчурним капіталом, обирати та застосовувати найефективніші методи управління ризиками, а також проводити оцінку результатів управління ризиками на кожному етапі реалізації інноваційного проекту. Відповідно, одним із способів мінімізації ризиків венчурної діяльності є поетапне фінансування інвестиційного проекту.

Першим етапом фінансування зазвичай є зародження підприємства, так званий ранній період, на якому проводиться теоретичні дослідження, створюється прототип інноваційної продукції, на яку відсутній попит на ринку. На даній стадії, у більшості випадків, джерелом інвестування діяльності фірми виступають власні ресурси та державне фінансування.

Другий етап називається стартовим і передбачає розробку технологій виробництва, організацію процесу виготовлення продукції, формування програми щодо просування продукції, прогнозування ринку. Джерелами фінансування є венчурні інвестиції неформальних інвесторів (ангели бізнесу)

Виробництво інноваційної продукції, аналіз можливості подальшого обслуговування товару, оцінка ринку, розширення та розвиток виробництва відбуваються на третьому етапі, так званий ранній ріст. Фінансування здійснюється за рахунок формальних інвесторів: венчурні інвестиції венчурних фондів, трастів, партнерств, приватних та державних пенсійних фондів.

Останнім етапом є ліквідація вкладень, тобто відбувається продаж інноваційного підприємства, купівля акцій у венчурного фонду, джерелом фінансування якого є власні ресурси підприємства.

Таким чином, венчурне інвестування є джерелом вкладення та залучення вільних фінансових ресурсів, які необхідні для створення інноваційного підприємства. При цьому, при здійсненні венчурної діяльності виникає потреба в ефективному управлінні ризиками венчурного фінансування.

Список використаної літератури:

1. Герасимчук В.Г. Управління ризиками в іноземному венчурному фінансуванні інноваційних проектів / В.Г. Герасимчук, О.В. Школьна // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – № 628. – С. 424-429.
- Пилипенко Б.Г. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційних процесів: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Пилипенко Борис Григорович ; ДВНЗ «Ун-т банк. справи». – Київ. – 2015. – 23 с.